

E-readers, una nova manera de llegir

[\[Versión castellana\]](#)JOSÉ LUIS GONZÁLEZ UGARTE Cap d'Àrea de la Biblioteca del Campus Sescelades
Universitat Rovira i Virgili. CRAI/SBiD
jose Luis.gonzalez@urv.cat

MONTSERRAT OLIVÉ OLLÉ

Cap de Secció d'Atenció als Usuaris
Universitat Rovira i Virgili. CRAI/SBiD
montse.olive@urv.cat

Opcions

 [Imprimir](#) [Recomanar](#) [Citació](#) [Estadístiques](#) [<meta /> Metadades](#) [Similars](#)

Resum [\[Abstract\]](#) [\[Resumen\]](#)

El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) i el Servei de Biblioteca i Documentació (SBiD) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) van posar en marxa l'any 2010 el projecte anomenat "E-readers, una nova manera de llegir". Aquest projecte tenia com a objectiu donar a conèixer, d'una banda, els avantatges de la lectura digital, els dispositius (*e-readers*) i continguts (*e-books*) disponibles; i, per l'altra, iniciar el servei de préstec de lectors de llibres digitals a la URV. En aquest article es presenten en detall les especificacions del projecte, l'anàlisi i l'avaluació dels resultats obtinguts, així com les actuacions futures que es volen dur a terme en aquest àmbit a la URV.

1 Introducció

En els darrers anys el món de l'edició electrònica ha anat experimentant un increment regular i continuat provocat, en part, per la progressiva mentalització del sector editorial sobre el canvi de tendència que s'està produint en l'àmbit del llibre, però també pel creixent interès dels usuaris pel que fa als nous formats electrònics de lectura en diferents dispositius. L'extraordinària varietat de dispositius que el mercat ofereix, amb una àmplia escala de preus i de prestacions, és un símptoma de l'emergència d'aquesta tecnologia que abasta sectors socials molt heterogenis i àmbits de lectura que van des de la lectura lúdica fins a la científica.

Sensible a aquest context i amb la voluntat de treballar contínuament en nous serveis i projectes tecnològicament innovadors, el setembre del 2009 el Servei de Biblioteca i Documentació (SBiD) de la Universitat Rovira i Virgili (URV) comença a treballar en la realització d'un projecte per a la difusió i implementació del préstec de lectors de llibres digitals a la URV, emmarcat dins del seu Pla de Millora, amb l'objectiu de promoure la difusió dels recursos electrònics i augmentar-ne el seu ús.

Posteriorment, i arran de la creació del Centre de Recursos per a l'aprenentatge i la investigació (CRAI) de la URV, aquest projecte passa a formar part de la seva carta de serveis.

2 Fases del projecte

El projecte va consolidar-se en tres fases: el disseny, la campanya de difusió i la implementació del servei de préstec.

2.1 Disseny

Durant els mesos d'octubre i novembre del 2009 es van analitzar les característiques tècniques dels dispositius de lectura digital disponibles al mercat per tal de triar els models que més s'ajustaven als objectius definits i les disponibilitats pressupostàries del projecte. Després d'una primera selecció de sis models, es van escollir els dos models que responien millor a les necessitats: els dispositius [Papyre 6.1](#) i Irex DR800. El primer per gaudir d'una bona relació qualitat/preu i el segon per incorporar una pantalla més gran i tàctil.

En aquesta fase també es va dissenyar l'estand itinerant i la imatge corporativa del servei.

2.2 Campanya de difusió

El CRAI/SBiD de la URV va dur a terme als diferents campus del 21 d'abril al 5 de maig del 2010 la campanya "*E-readers, una nova manera de llegir*" amb l'objectiu de donar a conèixer els lectors de llibres digitals a la comunitat universitària i analitzar les expectatives que despertaven entre els estudiants aquests nous dispositius de lectura, a través de les seves respostes a un [qüestionari](#).

Aquest qüestionari preguntava sobre el coneixement que els estudiants tenien dels *e-readers*, *e-books* i tinta electrònica abans i després de la campanya, així com si pensaven que eren dispositius que els podrien ser útils i si els utilitzarien en cas de disposar d'un servei de préstec gratuït. Entre els gairebé 600 estudiants que van omplir el qüestionari es va [sortejar](#) un *e-reader*.

La campanya de difusió "*E-readers, una nova manera de llegir*" ha estat la primera aportació de la URV al programa [Territorio Ebook lecturas sin fin](#), promogut per la [Fundación Germán Sánchez Rui Pérez](#), en el qual col·laboren sis universitats de tot l'Estat: Universitat Oberta de Catalunya, Universitat Politècnica de Catalunya, Universidad de Salamanca, Universidad Pontificia de Salamanca, Universidad de Granada i Universitat Rovira i Virgili.

2.3 Implementació del servei de préstec

Una vegada avaluades les dades de la campanya de difusió es va iniciar la posada en marxa del servei de préstec de dispositius de lectura digital. Les principals tasques que s'han dut a terme en aquesta fase han estat:

- Elaboració de la documentació i normativa (normes d'ús, formularis de préstec, protocols d'incidències, enquestes d'ús, guies d'ajuda, etc.).
- Implementació dels aspectes tècnics relacionats tant amb la integració al programa de préstec com en la preparació dels equipaments.
- Creació d'un [entorn web](#) específic de promoció, difusió i suport tècnic.
- Difusió del servei a la comunitat universitària i als mitjans de comunicació.
- Distribució dels equipaments a les diferents biblioteques de la URV i el CRAI (17 *e-readers*: 15 Papyre 6.1 i 2 IREX DR800).
- Formació del personal CRAI/SBiD (sessions de formació presencial adreçades a tot el personal sobre els diferents aspectes relacionats amb el servei de préstec).

El dia 4 d'octubre del 2010 va entrar en funcionament el Servei de préstec de lectors de llibres digitals al CRAI i a les biblioteques de la URV.

3 Anàlisi dels resultats i avaluació

Els resultats del qüestionari efectuat durant la campanya de difusió van indicar que els alumnes tenien un coneixement notable tant dels *e-readers* com dels *e-books* previ a la campanya de difusió: el 69,40 % sabien el que eren i el 83,50 % sabien per què servien. En canvi, pel que fa a la tinta electrònica i les seves característiques, només un 20,73 % en coneixia la seva existència.

Després de la campanya de difusió: el 91,34 % era capaç de diferenciar les diferències entre *e-readers* i *e-books* i un 93,22 % les diferències entre la tinta electrònica i les pantalles convencionals. Respecte a la utilitat, 9 de cada 10 dels estudiants enquestats creien que els *e-readers* els podien ser d'utilitat i el 96,15 % els utilitzarien si en disposessin d'un servei de préstec gratuït.

La campanya de difusió va respondre les expectatives tant a nivell de participants (més de 600 enquestes) com de l'interès general sobre les possibilitats dels *e-readers*. Les dades recollides durant la campanya van evidenciar la garantia d'iniciar un servei de préstec que justificava a priori tant la inversió a nivell de recursos humans i econòmics com materials.

La valoració global de la campanya de difusió per part dels estudiants va ser molt bona: un 88,09 % dels estudiants la van valorar positivament. Pel que fa a la valoració del servei de préstec, les dades també van ser positives: 87,5 % dels enquestats consideren bé o molt bé el servei.

Durant el primer trimestre de funcionament del servei de préstec (octubre-desembre 2010) hem recollit les enquestes dels usuaris per tal de poder obtenir dades d'ús. Els resultats més significatius han estat els següents: els 17 *e-readers* han estat prestats 94 vegades, el que significa un 96 % d'utilització (el 100 % correspondria a tots els *e-readers* prestats durant tots els dies del trimestre analitzat).

Els usuaris valoren positivament la disponibilitat dels *e-readers* (90 %) i la durada del préstec (75 %). El percentatge d'incidències en l'ús ha estat molt baix (12,5 %). Pel que fa als suggeriments dels usuaris, es destaca la proposta d'adquisició d'*e-readers* amb pantalles més grans i amb més prestacions, així com una millora dels continguts accessibles des de la web.

4 Actuacions de futur i conclusions

A partir de les dades anteriors, podem concloure que tant la campanya de difusió com la implementació del servei de préstec de llibres digitals han tingut un ressò i significació important per part de la comunitat universitària. Aquest èxit inicial ens porta a plantejar més actuacions en l'àmbit dels *e-readers* i la lectura digital:

- Continuar potenciant el servei de lectors de llibres digitals.
- Adquirir nous dispositius amb més prestacions.
- Ampliar el nombre de dispositius justificat per l'increment de l'ús.
- Millorar tant els continguts (accessos des del catàleg bibliogràfic i altres aplicatius) com l'entorn web.
- Incrementar el fons disponible de llibres electrònics.
- Prestar targetes de memòria amb continguts "a la carta".
- Ampliar els àmbits d'aplicació dels *e-readers*: defenses dels treballs final de carrera, de màster i tesis doctorals. Aquesta actuació té per objectiu fer més pràctic el procés de lectura i avaluació per part dels membres dels diferents tribunals.
- Analitzar els usos docents en l'entorn de la factoria del CRAI.
- Potenciar la formació específica sobre l'ús d'aquests dispositius.

La implementació del servei de préstec de lectors de llibres digitals representa un petit exemple de les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies en l'àmbit de la lectura. A més, contribueix a incrementar la visibilitat del CRAI/SBiD de la URV en el si de la institució i el posiciona com un agent vertebrador i potenciador de les tecnologies aplicades a la gestió del coneixement.

Bibliografia

Alonso Arévalo, J.; Cordon García, J. (2010). "El Libro electrónico en el ecosistema de información". *Ciencias de la Información*, vol. 41, no.2 (mayo-agosto), p. 58-68.

12 Jornades Catalanes d'Informació i Documentació.

<<http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/handle/10609/1781>>. [Consulta: 14/02/2011].

Clavero, J.; Codina, M.; Pérez, A.; Serrat Brustenga, M. (2009). "Servicio de préstamo de libros electrónicos de la Biblioteca Rector Gabriel Ferraté (BRGF)". *El profesional de la información*, v. 18,

nº 2, p. 237-241.

Cordón García, J. A.; Alonso Arévalo, J.; Martín Rodero, H. (2010). "Los libros electrónicos: la tercera ola de la revolución digital". *Anales de Documentación*, vol. 13, p. 53-80.

Soler, Ch. (2009) "Què fem amb el patrimoni? Llibres electrònics: la guerra digital global pel domini del llibre". *Ítem: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 51. p. 61-80.

Data recepció: 24/02/2011. Data d'acceptació: 2/04/2011.

Facultat de Biblioteconomia i Documentació
Universitat de Barcelona
Barcelona, juny de 2011
<http://www.ub.edu/biblio> • [Comentaris](#)

[Recomanar](#) • [Citació](#) • [Estadístiques](#) • [Metadades](#)
Els textos publicats a *BiD* estan subjectes a una llicència de [Creative Commons](#)
[Política de privadesa](#)
[UB](#) • [Facultat](#) • [BiD](#)

